Noordvoort nog niet klaar

Leo Schaap

Weinig natuurterreinen zullen ooit zo'n tumult veroorzaakt hebben als Noordvoort dit voorjaar. Nauwelijks een jaar na de feestelijke opening vond de gemeente Noordwijk dat de F1 teams wel over het strand naar Zandvoort konden rijden. Massaal protest was het gevolg. Veel mensen vonden dat het strandreservaat tussen Noordwijk en Zandvoort ontzien moest worden. En terecht: Noordvoort is het eerste strandreservaat langs de Hollandse kust en verdient bescherming.

Langere dynamische zeereep

Strandreservaat Noordvoort bestaat uit een 3 km lang stuk strand waar rust het doel is en een dynamische zeereep met wandelpad en uitzichtpunt. De zeereep is door Waternet in fase 1 van het project in beweging gebracht. De reep heeft mooie kerven en stuifgaten gekregen en het zand is in beweging gekomen. Dat is heel goed te ervaren als je over de zeereep loopt. Ook ten zuiden van Noordvoort zijn in 2019 in de Luchterzeeduinen van Staatsbosbeheer vele plekken kaal gemaakt om het verstuivingsproces te activeren. Daarnaast werkt Waternet aan een plan voor fase 3 om ook ten noorden van Noordvoort het aantal stuifplekken uit te breiden. Als dat allemaal lukt, zullen de duinen van de zeereep over een veel groter deel dan de drie kilometer van Noordvoort een ander aanzien krijgen; zij zullen veel natuurlijker worden en er zal veel zand naar binnen worden getransporteerd. De kust wordt daarmee niet alleen natuurlijker maar ook toekomstbestendiger: de hoogte van het duin kan meegroeien met de stijging van de zeespiegel.

Het Vizier

Natuurwaarden

Zullen in de nieuwe natuurlijke duinen de natuurwaarden inderdaad verbeteren? Gaat de samenstelling van de flora veranderen en zullen er meer en andere vogels tot broeden komen? Om daar achter te komen, is monitoring onontbeerlijk en een eerste aanzet daartoe is gezet door de rapporten die voor Waternet zijn gemaakt over geomorfologie en flora. De geomorfologie registreert de grote veranderingen in de zeereep, maar de flora past zich minder gemakkelijk aan. Grote veranderingen zijn nog niet gevonden en het aantal soorten zout- en kalk minnende

Strandopgang

planten is beperkt gebleven. Waarschijnlijk zullen de veranderingen pas over een langere termijn zichtbaar worden. Dat geldt ook voor het strandreservaat. De combinatie van goede informatie en handhaving moeten voor meer rust op het strand zorgen. Als dat niet lukt moet gedacht worden aan andere maatregelen. Bijvoorbeeld het afzetten van gedeelten van het strand in de richting van de zeereep zodat rust daar wordt afgedwongen en ook broedvogels van het strand weer een kans krijgen.

Meer rust is nodig

Wat gebeurde er nu dit voorjaar? Bijna 80.000 mensen tekende de petitie 'Red de natuur! Geen Formule 1-teams over het strand van Noordwijk' of de andere petitie met dezelfde strekking. Regionale en landelijke media schonken er veel aandacht aan, bijna altijd in ondersteunende zin. Het was duidelijk, hier werd een grens overschreden. De F1 van Zandvoort moest juist in het broedseizoen niet nog meer schade aan natuur toebrengen en rust verstoren. Groot was de deceptie bij de bestuurders toen de aanvragers besloten niet over het strand te rijden; er was geen enkele houdbare reden voor.
Natuurliefhebbers konden opgelucht ademhalen en Noordvoort had landelijke bekendheid gekregen.
F1 teams over het strand is maar één van de struikel-blokken die overwonnen moesten worden om van Noordvoort een echt strandreservaat te kunnen maken.
Naast maatregelen om het aantal bikers, paarden en naaktrecreanten te beperken, blijkt het lastig te zijn bezoekers te overtuigen de honden aan de lijn te houden en zoveel mogelijk het pad over de zeereep te nemen. Daarom wordt momenteel gewerkt aan gecoördineerde handhaving door deelnemende partijen. De handhavers van Waternet, Staatsbosbeheer, Gemeente Noordwijk en Gemeente Zandvoort voeren daartoe overleg.

Betere informatie

Voor bezoekers aan Noordvoort is niet direct duidelijk wat er van hen verlangd wordt. De informatie was niet beschikbaar of niet duidelijk. De eerste serie informatiebordjes op de palen die de grens van Noordvoort

De informatieborden

aangeven waren als snel verdwenen, waarschijnlijk als souvenir meegenomen. Maar toch: veel mensen lopen keurig over het pad door de zeereep en genieten van het gebied en het weidse uitzicht. Dat is een van de doelstellingen die in ieder geval is bereikt. De andere doelstelling, meer rust op het strand, is veel lastiger. Om dat te bereiken wordt er gewerkt aan betere verwijzingsborden en betere bevestiging. Daarnaast wordt er gewerkt aan een website voor Noordvoort met informatie voor bezoekers. Op basis van luchtopnamen en video's wordt het gebied in kaart gebracht en kan snel en gemakkelijk gezocht worden naar aanvullende informatie. Via QR-codes wordt die informatie op de telefoon snel toegankelijk gemaakt. Hopelijk gaat dat werken en zullen bezoekers aangepast gedrag vertonen.

Meer bescherming van het strand

Gelukkig is de Provincie Zuid-Holland actief om in de geest van het kustpact maatregelen te nemen om de natuurwaarden van het strand te beschermen. Het strand en duin was door de provincie al aangemerkt als stiltegebied. Sinds vorig jaar zijn bijna alle stranden van Zuid-Holland aan Natuur Netwerk Nederland toegevoegd. Dit heeft vooral effect op de ruimtelijke ordening maar is ook een belangrijke maatregel om de stranden te beschermen. Daarnaast heeft Duinbehoud in opdracht van de provincie een studie uitgevoerd naar de natuurwaarden van het strand en de mogelijkheden die te beschermen. Dat zal allemaal helpen tot een herwaardering van het strandgebruik te komen en Noordvoort zal daarvan profiteren. En nog mooier: Noordvoort heeft navolging gekregen in IJmuiden, waar men met het Groene Ster Project een rust- en broedgebied op het strand wil creëren.

Meer lezen over Noordvoort:

https://awd.waternet.nl/beheer/projecten/44-noordvoort/projectdetails/
Rapport Duinbehoud: Natuurwaarden van de stranden: https://www.noordvoort.nl/media

De Juttersplek